

IN DRIE STAPPEN EEN DESKUNDIGE

Kort overzicht

Aan het begin van het hoofdstuk vindt u een kort overzicht van het belangrijkste. Verwijzingen naar bladzijden leiden u snel naar de uitgebreide informatie.

Wetenswaardigheden

Aparte dubbele bladzijden geven meer informatie over de thema's. Lees van hieruit verder of ga terug naar het overzicht om het volgende thema te kiezen.

Extra

Dit zou ook interessant voor u kunnen zijn, want hier vindt u thema's die verder gaan dan de basisinformatie. Deze bladzijden hoeft u niet per se te lezen, maar maken u wel nieuwsgierig en zorgen ervoor dat u zin in meer krijgt.

KIEZEN

Kort overzicht

8 Basisuitrusting

Wetenswaardigheden

- 10 Waar kippen vandaan komen
- 12 Biologie – wat is een kip?
- 14 Zin om kippen te houden?
- 16 Hieraan moet u denken – organisatie
- 18 Leefruimte voor kippen – het hok
- 20 Uitloop – frisse lucht en zon
- 22 Bescherming tegen marters, vossen en co
- 24 De geschikte inrichting
- 26 Legnesten, waterbakken en drinkwater
- 28 De juiste kippen vinden
- 32 Gewenning – voel je thuis!

Extra

30 Rassen, kleuren en meer

VERZORGEN

Kort overzicht

36 Verzorgingsschema

Wetenswaardigheden

- 38 Kippen gezond voeren
- 40 Afwisseling in de voerbak – groenvoer en eiwitten
- 42 Zelf voer verzamelen
- 46 Goed verzorgd pluimvee
- 48 De juiste aanpak
- 50 Zorgvuldige schoonmaak van het hok
- 52 Gezondheidsmaatregelen en vaccinaties
- 54 De meest voorkomende kippenziektes

Extra

44 Zelf voerpap maken **VOOR KIDS**

BEGRIJPEN

Kort overzicht

58 Kippen leren kennen

Wetenswaardigheden

- 62 Pluimvee met entertainment
- 66 Met of zonder haan – de enige man
- 68 Als kippen broeden – kloeken en kuikens
- 70 Kippen die elkaar begrijpen – teambuilding
- 72 De kleine boerderij – alleen maar eieren
- 74 Problemen en slechte gewoontes oplossen

Extra

- 60 In woord en beeld
- 64 Voerbal, voerkorf en vliegende kropsla **VOOR KIDS**

79 Register

Hok en kippen

KIEZEN

BASISUITRUSTING

Blz. 16

Goed voorbereid beginnen

U hebt besloten om kippen te gaan houden? U moet zich ervan bewust zijn dat u tijd en geld aan de dieren moet besteden en dat u rekening moet houden met eventuele overlast voor mensen in uw buurt. Zorg dat uw besluit een verantwoorde keuze is.

Blz. 18

Checklist

Dit hebt u nodig voordat de kippen komen:

- Hok
- Kippendeurtje
- Kippentrapje
- Lange voerbak
- Kleine voerbakjes
- Drinkbakken
- Legnesten

Uitloop

- Veilige omheining
- Kleine overkapping
- Drinkbakken

Overig

- Transportbox

Blz. 30

Diversiteit

Welke kip moet het zijn? Eentje met een goede legprestatie, dus veel eieren? Of zelfs een slachtkip? Een combinatiekip, die wordt gefokt voor zowel vlees als eieren? Ieder ras heeft zijn eigen voordelen en eigenschappen. Het heeft geen zin om te focussen op een exotisch en zeldzaam ras dat u prachtig vindt maar vrijwel niet te krijgen is. Misschien kunt u beter eerst kijken welke kippen er in de omgeving verkrijgbaar zijn, de eigenschappen daarvan vergelijken en dan beslissen wat het beste bij u 'past'.

Blz. 27

Transport

Als u de juiste kippen hebt gevonden, dan moet u ze vervoeren in kartonnen dozen of in speciale transportboxen. Duisternis zorgt ervoor dat ze rustiger blijven. Het is vanzelfsprekend dat er voldoende lucht in kan komen.

Blz. 32

Gewenning

In een goed voorbereid hok en dito uitloop zullen nieuwe kippen zich al snel thuis voelen. Het is belangrijk om in het begin stress in de omgang met de nog schichtige dieren te voorkomen. Lekker hapjes helpen vooral in het begin om de dieren te lokken en aan u te laten wennen. Lokken is overigens altijd beter dan opjagen.

WAAR KIPPEN

vandaan komen

DE WILDE KIP Het bankivahoen *Gallus gallus* is een wilde vogel uit Azië en wordt tegenwoordig aanzien als voorouder van alle huiskippen. Het bankivahoen is vrij klein maar lijkt heel erg op onze huiskippen, men zou het kunnen aanzien voor een fraaie kleine dwergkip.

In de oude beschavingen van de Chinezen, Indiërs, Egyptenaren en Romeinen werden er al kippen gehouden en gefokt. Daarbij ging het echter

minder om de eieren en het vlees, maar vaak om de verering en bewondering van de dieren. De hennen werden bewonderd vanwege het zorgzame karakter waarmee ze hun kuikens voerden, de hanen vanwege het imposante uiterlijk, de luide roep en de grote bereidheid tot vechten. De Romeinen waren vooral onder de indruk van vechthanen en hun moed en fokten de dieren met veel enthousiasme.

Een bankivahaan De trotse voorouder van al onze huiskippen kan met zijn kleurenpracht concurreren met ieder rasdier.

Een kleurrijk stel Of het nu wilde dieren of huisdieren zijn, kippen willen in een groep leven.

De nuttige kip

De betekenis van de kip als nuttig dier is echter nog vrij jong. Er is een zekere ontwikkeling die nog steeds voortduurt. De kip op de traditionele boerderij, zoals we ze kennen uit prentenboeken, is zeldzaam geworden. Kippen werden ook altijd al in de stad gehouden. Vooral in tijden van crisis of herbezinning kwam de kip bij de bevolking in beeld. In de jaren vijftig en zestig van de vori-

ge eeuw waren er in steden en voorsteden in veel tuinen kippenhokken en kippen te vinden.

Ook nu nog worden kippen gehouden als leverancier van vlees en eieren of gewoon voor het plezier van de mens. Er zijn dan ook veel totaal verschillende kippenrassen: grote kippen van wel meer dan 5 kilo, dwergkippen van minder dan 1 kilo, snelgroeivende vleeskippen, legkippen met een legprestatie van 300 eieren per jaar of bijzonder fraai ogende kippenrassen.

De haan Baas en bodyguard

De hobbykippenhouder

De hobbykippenhouder geniet van mooie dieren, probeert bijzondere raskippen te fokken of wil misschien graag dat zijn kippen eieren en misschien ook vlees produceren. In deze tijd van levensmiddelenschandalen en een zekere vervreemding van onbewerkte basislevensmiddelen wordt dit thema steeds interessanter en het heeft ook een nieuwe en moderne naam gekregen: *home of hobby farming*.

In de agrarische productie, die hier niet het onderwerp moet zijn, vindt men bijna nooit meer de idyllische manier van kippen houden zoals op de boerderij. Bij enkele gepassioneerde kippenhouders en -fokkers is deze productiemanager echter wel behouden gebleven en maakt ze nu een comeback in de tuinen in de steden en natuurlijk ook in de landelijke gebieden.